

2018 – DOSARELE PATRIMONIULUI (III):

Istoria scrisă cu grijă de adevăr ... cu iubire!

Să fie pentru noi existența un exil și neantul o patrie?

Nicolae Iorga scria: “Istoria trebuie scrisă cu grijă de adevăr, cu compătimire pentru suferințe, cu bucurie pentru triumfurile scump cîștigate și înainte de toate, cu ceea ce învie orice narațiune: cu iubire”.

Lista monumentelor istorice consemnează multe urme de locuire în județul Sibiu, până la finele primului mileniu al erei noastre. Arealul Sibiului, respectiv terasele Cibinului, au fost locuite în toate timpurile. Știați că în comuna Cristian a fost descoperită cea mai veche așezare din România, **situl Starčevo-Criș fiind considerat unic în țara noastră?** Lista e lungă: în cartierul Gușterița, în Agnita (o așezare - necropolă pe pârâul Cocoșului), în Apoldu de Jos (în locurile “Între Apoalde” și “Rostat”: drum, necropolă, villa rustica precum și în locul “Curtea Velii” - așezare, fermă, etc), în Arpașu de Sus (așezare din Halstatt și dacică în “Cetățeaua” și “Calea fânului”), la Ațel, Biertan; Boarta (așezări la Cetățuia și Saivan), Boița (în Rudele), la Bradu (în intravilan și în Poiana cu șopruri), în Brateiu (sunt 7 poziții de situri), la Cașolț, Copșa Mică, Cristian, Dumbrăveni, Hamba, Hosman, Mediaș (17 situri în “Gura Câmpului”, “Baia de nisip” și “Dealul Furcilor”), Micăsasa (așezare romană în centru), Miercurea Sibiului (construcție romană, fermă, mansion. ...), Moșna (necropolă), Oca Sibiului (cu 9 situri în locurile Rocoteciu, Platoul Triguri, Drumul Topârcii, Fata vacii, Zmițe), Orlat (7 situri la Cetatea scurtă și La Zidu), Păuca (pe dealul Homm), Roșia, Rusciori, Ruși (în locul “Sub Mesteacăn”), Săcădate, Slimnic (la Cetățeaua, Șarba-La Saivane, Șarba – Stempen și În Rusu), Șeica Mică (în 10 locuri: Huesen, La Troci, Cetatea, Dealul Galbrich, Șesul Morii, etc), Șura Mare (la Râșloave și Valea Rechgraben), Șura Mică (în

vestul DJ spre Ocna), la Târnava (12 situri în punctele Platoul Burg Cetatea, Mihalț, Palamor), în Tilișca (pe dealul Cățânaș). Practic peste 150 de monumente istorice ce nu se pot vedea și nici nu pot fi admirate, excepând ruinele vechii cetăți dacice din Tilișca.

Sunt urme arheologice diverse, din toate vremurile, unele suprapuse, demonstrând că aceste locuri au fost apreciate, așezările fiind reconstruite – de multe ori – chiar pe vechile fundații. Din enumerarea de localități sunt multe comune neamintite, ceea ce nu înseamnă că nu există urme de locuire sau dovezi arheologice. În acelea nu s-au făcut încă descoperiri, de cele mai multe ori din lipsa unor lucrări de investiții. Construcția autostrăzii Sibiu – Săliște – Orăștie a permis deschiderea unui șantier arheologic, primele săpături relevând existența unor importante vestigii; șantierul a constituit o șansă imensă acordată istoriei României. Ministerul Transporturilor și Infrastructurii a instituit Programul Național de cercetare arheologică „**Autostrada**”, program de interes național ce are ca obiect protecția și valorificarea patrimoniului arheologic afectat de infrastructura rutieră în perioada 2010-2020. Pe teritoriul județului Sibiu cercetarea arheologică preventivă este asigurată de Muzeul Național Brukenthal, lucrările editate de prestigioasa instituție demonstrând evoluția și dezvoltarea așezărilor: apariția modului de viață sedentar și dezvoltarea agriculturii conducând la apariția prelucrării metalelor. Cultivarea grâului a adus un aliment de bază în alimentația oamenilor: pâinea. Domesticirea animalelor a condus la creșterea demografică rapidă dar și la creșterea inegalităților interumane, fermierii confruntându-se cu flagelul bolilor ce se răspândeau, rapid, în noile așezări compacte (sate, orașe). Pe lângă epidemii comunitățile au trebuit să cunoască o serie de neajunsuri: foametea și competiția, acestea conducând la jafuri și la conflicte violente între triburi. Atunci s-au creat primele unelte necesare agriculturii (seceri și pietre de moară pentru măcinat) și au apărut vasele ceramice pentru păstrarea și gătitul hranei. Pentru construcția locuințelor s-a folosit lutul amestecat cu materii organice, pe structuri solide din lemn. Treptat s-a dezvoltat firav o artă a timpurilor, din care păstrăm obiecte mici dar semnificative pentru orientarea preferințelor din acele vremuri.

Apariția primelor așezări permanente a generat un salt cultural, asigurat de apariția religiei organizate.

Dezvoltarea orașelor a devenit, la scara istoriei, sinonimă cu apariția civilizației. Descoperiți în Muzeul „Văii Hârtibaciului” Agnita urmele trecerii legiunii a XIII – Gemina prin aceste văi. Știați că lângă Biertan s-a descoperit obiectul votiv cu monograma lui Isus Hristos și inscripția „**Ego Zenovius votum Posui**”, donariul fiind dovada continuității populației pe aceste meleaguri, după retragerea aureliană din anul 271?

Descoperiți situl Natura 2000 FRUMOASA, peisajul încântând mari scriitori și artiști români, fiind sursă de inspirație în operele lui Mihail Sadoveanu, Calistrat Hogaș, Lucian Blaga, Ioan Alexandru Brătescu-Voinești, etc. Aici în luncile și poienile “unde mugește ursul și brăhnește căpriorul”, Sadoveanu scria: “Din locurile acestea unde am petrecut și am stat privind, cu sufletul împlânzit de dulceața lor, se desfășură păduri după păduri, și iarăși păduri nesfârșite. Acolo-i împărăția sălbăticiunilor, cât țin munții și sihlele. Într’o parte se suie cătră Dumnezeu vârful lui Pătru; mi se părea aproape, dar până la el umblă păstorii două zile...Mai departe, se scria pe cer linia șurianului... Munți, râpe, codri, goluri: spre ele trec pe drumul de lângă apa Frumoasei

oierii..., ca să-și așeze stânilor”. Sadoveanu este impresionat de acești păstori conducând ciopoarele de oi țurcane, ducându-se “cu caii, asinii și tărhatul ...cântând lin în singurătate din tălângile de aramă. Mișcarea aceasta dela vale în piscuri o fac de mii de ani generațiile păstorilor, dela Decebal – craiu și dela străbuni și mai vechi.” Excursiile în munții Cindrelului, la vechile colibi sau la stânile oierilor tilișcani, rodeni și jinari se recomandă a fi făcute sub îndrumarea localnicilor, potecile și drumurile oierilor invitând la prudență și planificare riguroasă. Sutele de colibi, existente pe plaiuri, sunt locuite sezonier, în restul anului, munții Cindrel fiind un tărâm al unei frumoase lumi sălbatice. În ajunul “Zilelor Cioran” - sărbătorite anual în Rășinari - să nu uităm cugetarea marelui filozof: «Oamenii de la munte au trăit aproape atemporal. Această atemporalitate n-a fost prestabilită, ca în “Jocul de-a vacanța” a lui Mihail Sebastian, ci asumată firesc, ca un altfel de joc stabilit de Natură. Nu au trăit sub semnul calendarului, al zilelor și lunilor înscrise în el, ci sub semnul anotimpurilor și al astrelor. Au plecat singuri cu oile primăvara pe munte, i-au bătut vânturile, i-au murat ploile, i-au pârjolit soarele și i-au mistuit dorurile. Despre toate acestea au doinit abia auziți de mioare sau au hăulit de au răsunat văile. Adeseori și-au însoțit glasul cu tânguirile fluierelor ori al cavalelor. Așa s-au născut cântecele care azi le luminează sărbătorile. Căci nici o plecare și nici o coborâre a oilor de la munte nu se face fără a sărbători momentul prin cântecele și jocurile ce întovărășesc, cu bucurie sau cu tristețe, singurătățile de zi și noapte ale ciobanilor plecați să rătăcească printre piscurile munților sau Căile Lactee ale nopților senine».

În 1932, tânărul Cioran ataca tema “alienării omului”, afirmând: “**Să fie pentru noi existența un exil și neantul o patrie?**” (va urma)

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/dosarele-patrimoniului-iii-istoria-scrisa-cu-grija-de-adevar--cu-iubire-sa-fie-pentru-noi-existenta-un-exil-si-neantul-o-patrie-135875.html>

În: Tribuna, 14 iunie 2018

The screenshot shows the Tribuna.ro website interface. At the top, the Tribuna logo is displayed with the tagline "Dintotdeauna pentru totdeauna!". Below the logo is a navigation menu with categories: Eveniment, Actualitate, Stirile de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, and Descopera lumea. The main content area features the article title "Dosarele patrimoniului (III): Istoria scrisă cu grijă de adevăr ... cu iubire! Să fie pentru noi existența un exil și neantul o patrie?" by Marius HALMAGHI, published on 14.06.2018 at 22:36. The article has 155 views and 0 comments. Social sharing buttons for Facebook (3 shares), Twitter (0 tweets), and a generic share button (3 shares) are visible. A search bar labeled "Cautare" is present. At the bottom, there is a blue banner for "Brânză de Burduf".